

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (Україна)
Інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

Міністерство фінансів України
Івано-Франківська обласна рада (м. Івано-Франківськ, Україна)
Вища школа техніки та бізнесу в Катовіце (м. Катовіце, Польща)
Варшавська політехніка (м. Варшава, Польща)
Гданська політехніка (м. Гданськ, Польща)
Університет бізнесу в Катовіцах (м. Катовіце, Польща)
Технічний університет Клуж-Напока (м. Бая-Маре, Румунія)
Вільнюський технічний університет імені Гедимінаса (м. Вільнюс, Литва)
Національний університет «Львівська політехніка» (м. Львів, Україна)
Поліський національний університет (м. Житомир, Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (м. Харків, Україна)
Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова (м. Харків, Україна)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна)
Миколаївський національний аграрний університет (м. Миколаїв, Україна)
Західноукраїнський національний університет (м. Тернопіль, Україна)
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» (м. Дніпро, Україна)

Збірник тез доповідей

II Міжнародної науково-практичної конференції

СТАЛИЙ РОЗВИТОК СКЛАДНИХ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗМІН ТА ВИКЛИКІВ

21-22 травня 2026 року

м. Івано-Франківськ, Україна

УДК 330.366(06)
С 76

Рекомендовано до випуску Вченою радою Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (протокол № ___ від ___ 2026 р.)

Сталий розвиток складних соціально-економічних систем в умовах сучасних змін та викликів: Збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (Івано-Франківськ, 21-22 травня 2026 року), Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2026. 514 с.

ISBN _____

Збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції «Сталий розвиток складних соціально-економічних систем в умовах сучасних змін та викликів» містить результати досліджень учених, практиків, експертів, викладачів та молодих науковців з України й інших країн світу. У матеріалах представлено теоретичні та прикладні напрацювання щодо фінансових технологій та інвестиційного консалтингу, інноваційних рішень для складних соціально-економічних систем, розвитку економіки, бізнесу та суспільства, питань енергетичного переходу й безпеки, фінансового та обліково-аналітичного забезпечення й оподаткування, управлінських аспектів, підприємництва та маркетингу, цифровізації бізнес-процесів, розвитку територій, а також застосування штучного інтелекту та інновацій у площині можливостей і викликів сучасності.

Розрахований для науковців, працівників та практикуючих фахівців у галузі освіти, енергетики та надрокористування, викладачів, аспірантів, студентів та усіх, кого цікавлять питання сталого розвитку.

Головний редактор

кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

Уляна АНДРУСІВ

Відповідальна за випуск

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування, заступник
директора з наукової роботи Інституту економіки та менеджменту Івано-Франківського
національного технічного університету нафти і газу

Світлана КОРОЛЬ

Тези подано в авторській редакції мовою оригіналу.

За достовірність даних та унікальність поданого до друку матеріалу відповідальність несуть автори.

Збірник тез конференції розміщений за посиланням:

<https://search.library.nung.edu.ua/>

ISBN _____

©Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу, 2026

ЗМІСТ

Секція 1

ФІНАНСОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КОНСАЛТИНГ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

АНДРУСІВ Уляна, БІЛОРУСЕВИЧ Тетяна ESG-ФАКТОРИ ЯК ДЕТЕРМІНАНТИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	22
АНДРУСІВ Уляна, БОЙЧУК Олексій СИНЕРГІЯ ESG ТА ФІНТЕХУ У ФОРМУВАННІ СТАЛОЇ ФІНАНСОВОЇ ЕКОСИСТЕМИ: ТЕОРІЯ, ІНСТРУМЕНТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ	26
АНДРУСІВ Уляна, КНИШ Лідія РИНОК ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ: СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФІНАНСУВАННЯ	30
БУГРАК Роман, КРИХІВСЬКА Наталія РИНОК КРИПТОВАЛЮТ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ТРЕНДИ ТА НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ	35
ВИТВИЦЬКА Уляна, ФІЛЬ Яна РИЗИКИ ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ ПІДПРИЄМСТВ ЕНЕРГЕТИЧНОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ	39
ВІТКО Андрій ПУБЛІЧНІ ІНВЕСТИЦІЇ ТА ЗОВНІШНЯ ДОПОМОГА ЯК ЧИННИКИ СТАБІЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ В ПЕРІОД ВІЙНИ	43
ГАВРИЛЮК Андрій, КРИХІВСЬКА Наталія ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ І МАШИННЕ НАВЧАННЯ У КРЕДИТНОМУ СКОРИНГУ: ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ ВИКОРИСТАННЯ	46
КОСТИШИН Софія МІСЦЕ КРИПТОВАЛЮТ У СУЧАСНІЙ ФІНАНСОВІЙ СИСТЕМІ	49
КРИХІВСЬКА Наталія ТОКЕНІЗАЦІЯ ЕКОСИСТЕМНИХ ПОСЛУГ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО ФІНАНСУВАННЯ	51

УДК 330.322

ВІТКО Андрійздобувач ступеня доктор філософії
Західноукраїнський національний університет (Україна)**ПУБЛІЧНІ ІНВЕСТИЦІЇ ТА ЗОВНІШНЯ ДОПОМОГА ЯК
ЧИННИКИ СТАБІЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ В ПЕРІОД
ВІЙНИ**

В умовах глибоких структурних змін в економіці України, що зумовлені повномасштабною війною, стратегічного значення набуває реалізація заходів, спрямованих на вишукування та залучення додаткових фінансових ресурсів. Гострий дефіцит бюджетних коштів на тлі колосальних витрат на оборону, відбудову інфраструктури та підтримку суспільної стабільності вимагають перегляду підходів до залучення зовнішніх інвестицій [1, с. 220]. Згідно результатами спільної оцінки українського уряду та провідних міжнародних інституцій (Світового банку, Європейської комісії та ООН), прямі збитки від бойових дій від початку повномасштабної війни до кінця 2025 р. перевищили 195 млрд. доларів США [2]. Значно масштабнішими є загальні втрати економіки, які оцінюються у 667 млрд. доларів США, що відображає значний спад промислового потенціалу, ринку праці та сфери послуг. Відновлення України протягом наступних років вимагатиме близько 588 млрд. доларів США, що є критичним для бюджетної системи, оскільки майже у 3 рази перевищує обсяг ВВП України за 2025 р. [2].

Кошти, які надходили в Україну від урядів зарубіжних держав у період воєнного стану перетворилися з інструменту фінансової підтримки у дієздатний механізм забезпечення фінансової стійкості національної економіки (табл. 1).

Таблиця 1 – Динаміка, склад та структура трансфертів, що надійшли до Державного бюджету України від Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ за 2022-2025 рр.

Показники	2022 р.		2023 р.		2024 р.		2025 р.	
	млрд. грн.	питома вага,%	млрд. грн.	питома вага,%	млрд. грн.	питома вага,%	млрд. грн.	питома вага,%
Доходи державного бюджету	1787,4	100	2672	100	3122,7	100	3834,2	100
Від ЄС, урядів іноз. держав, міжнар. орг.	481,1	26,9	433,4	16,2	473,9	15,2	548,0	14,3

Примітка. Розраховано і складено за даними [3]

У 2022 р. питома вага зовнішніх трансфертів була найвищою і становила 26,9% від загальної суми доходів, що підкреслювало безпрецедентний рівень

прямої грантової підтримки в момент найвищої турбулентності (табл. 1), у 2023 р. показник знизився до 16,2%, у 2024-2025 рр. – до 15,2% та 14,3% відповідно. В умовах повномасштабної війни збереження вагової частки зовнішніх безповоротних надходжень є важливою передумовою підтримання фінансової стабільності, дозволяючи уряду частково вивільняти внутрішні ресурси для фінансування оборонних та соціальних пріоритетів. Саме тому, для стабілізації сфери публічних фінансів та забезпечення фінансування дефіциту бюджету активізація співпраці з іноземними донорами та міжнародними фінансовими інституціями набуває особливо важливого значення. Залучення зовнішнього фінансування розглядається не лише як інструмент забезпечення достатності коштів на єдиному казначейському рахунку, а й як спосіб реалізації структурних реформ та відбудови економічного потенціалу держави.

В таких умовах надзвичайно важливе значення набуває реалізація 4-х річної «Програми розширеного фінансування (Extended Fund Facility – EFF)» [4], Затвердженої Радою виконавчих директорів МВФ на початку 2026 р. Програмою передбачено асигнування 8,1 млрд. дол. США на період до 2029 р., що створить передумови для стабілізації державного бюджету [4]. Умовами співпраці в межах програми є дотримання зваженої фіскальної політики, що включає стимулювання прозорої конкуренції, боротьбу з ухиленням від оподаткування та впровадження антикорупційних заходів. Особлива роль відведена монетарній стабільності: через адаптивні механізми курсоутворення та зміцнення банківського сектору планується мінімізувати зовнішні ризики та створити умови для економічного зростання. Запровадженню програми сприяло дотримання Україною попередніх вимог партнерів. Зокрема, узгодження з МВФ макропоказників державного бюджету на 2026 р., внесення змін до нормативних актів, що регламентують сферу публічних закупівель. Також вагомим кроком стала модернізація ринку праці, що має на меті ліквідацію тіньових схем та стабілізацію фінансової бази системи пенсійного забезпечення.

В межах ініціативи країн Великої сімки (G7 ERA) та проекту Світового банку «PEACE in Ukraine», у лютому 2026 р Україна отримала грантову підтримку в розмірі 690,8 млрд. дол. США [5]. Основними донорами траншу стали уряди Японії та Канади, що забезпечило надходження коштів до державного бюджету. Дані ресурси призначені для фінансування першочергових соціальних потреб, включаючи пенсійне забезпечення та адресну допомогу громадянам. Такий механізм зовнішнього фінансування виступає гарантом виконання соціальної функції держави в умовах дефіциту ресурсів.

Запорукою залучення коштів міжнародних партнерів є довіра, яка базується на результатах контролю та аудиту за використанням таких ресурсів [6]. Успішне завершення аудиту за 2024 р. та готовність до наступних підтверджують прозорість фінансових потоків і цільове спрямування грантів на пріоритетні державні потреби [5]. Такий підхід забезпечує не лише поточну фінансову стійкість, а й створює передумови для подальшої співпраці з донорами, гарантуючи ефективне функціонування соціальної сфери та виконання державою своїх базових зобов'язань перед населенням.

Список використаних джерел

1. Коваль С.Л., Вітко А. В. Середньострокове планування публічних інвестицій як інструмент інвестиційного зростання України. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2026. № 1 (19). С. 219-228. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/720>. DOI: <http://doi.org/10.32750/2026-0119>
2. Оцінка потреб України на відновлення та відбудову: НІСД. 30.04.2026. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/otsinka-potreb-ukrayiny-na-vidnovlennya-ta-vidbudovu-1>
3. Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua/>
4. Допомога міжнародних фінансових інститутів Україні. Лютий 2026 року: НІСД. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/dopomoha-mizhnarodnykh-finansovykh-instytutiv-ukrayini-lyutyy-2026-roku>
5. Мінфін та Світовий банк підписали угоду про грант на 690,8 млн доларів США від Японії та Канади. URL: <https://mof.gov.ua>
6. Коваль С. Л., Вітко А. В. Фінансовий механізм інвестиційного зростання в Україні. *Ефективна економіка*. 2025. № 1. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/5585/5641>. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.1.65>